

'De natuur in Europa moet weer op eigen benen leren staan'

Executive director Frans Schepers staat op scherp

Door: Annemieke Diekman

19-02-2026

Duurzaamheid Interview

Frans Schepers

Rewilding Europe zet zich succesvol in voor het herstel van verwaarloosde natuurgebieden in Europa. Samen met de lokale autoriteiten en bevolking werken ze aan een rijkere natuur die beter bestand is tegen klimaatverandering. Een pittig gesprek met executive director Frans Schepers.

De Iberische lynx boven de vergadertafel werpt een indringende blik de ruimte in. Niet in opgezette vorm, maar vanaf een haarscherpe foto genomen in haar Spaanse leefgebied. 'Zij herinnert ons dagelijks aan de redenen waarom we Rewilding Europe zijn gestart', vertelt Schepers op zijn kantoor in het kleine gerenoveerde klooster in Heilig Landstichting. 'Deze zeldzame lynxsoort, die alleen op het Iberisch schiereiland leeft, was bijna uitgestorven, er waren nog maar 25 vruchtbare vrouwtjes over. Door hun leefgebied opnieuw in te richten, de jacht te stoppen en een fokprogramma, is de populatie gegroeid en zijn het er nu weer ruim 2500.'

Iberische Lynx - Foto: Staffan Widstrand

Samen met andere actoren wil Rewilding Europe een Europa creëren dat rijker is aan natuur en zo beter bestand tegen klimaatverandering. Schepers werkte lang bij het Wereldnatuurfonds, waarvoor hij talloze projecten in Afrika en Azië uitvoerde. Op een gegeven moment vroeg hij zichzelf af hoe het eigenlijk zat met Europa. ‘Daar bleken heel mooie kansen te liggen voor natuurherstel, maar je hoorde er niemand over.’

Europa is veel natuur kwijtgeraakt door cultivering, intensief landgebruik en infrastructuur. Schepers, enthousiast: ‘We wilden daarom een nieuwe natuurvisie voor dit continent ontwikkelen, één waarbij we de natuur veel meer op eigen benen willen laten staan. In Nederland werd daar toen al mee geëxperimenteerd, bijvoorbeeld langs de grote rivieren, maar in Europa nog nauwelijks.’ Het duurde vervolgens nog twee jaar van brainstormen, onderzoek en contacten leggen, voordat Rewilding Europe in 2010 in Brussel werd gelanceerd.

Verlaten

De krimp op het platteland was vanaf start ook een factor van belang. Veel Europese landen hebben al decennialang te maken met een grote leegloop op het platteland. Jonge mensen willen geen boer meer worden, willen naar de stad, willen een universitaire opleiding. In combinatie met een vergrijzende en afvlakkende Europese bevolking, betekent dit dat hele delen van het landelijk gebied worden verlaten. ‘Dat gaat om vele miljoenen hectares verlaten land, blijkt uit onze studies’, aldus Schepers. ‘Je kunt dat als probleem zien maar ook als kans, namelijk om de natuur ruimte terug te geven in Europa.’

‘Sinds het binnen de EU verboden is om op wilde dieren en andere bedreigde diersoorten te jagen, zien we veel soorten terugkeren’, vervolgt hij. ‘Niet alleen de wolf, maar ook otters, dassen en roofvogels. Dat betekent dat wij als mensen weer om moeten leren gaan met de dieren die wij eeuwenlang hebben bestreden.’

Rewilding Europe ziet dit als een grote kans. ‘In de natuurbeschermingswereld wordt over het algemeen nogal kleinschalig gedacht met een projectje hier, projectje daar. Daarom zijn wij met een groot ambitieus verhaal gekomen: laten we nu eens naar de lange termijn kijken en werken aan echte essentiële verandering in Europa.’

Op stoom

De organisatie heeft afgelopen vijftien jaar tien grote natuurinventies gedaan door heel Europa, en er staan er nog veel op stapel. Buitenlandse overheden en natuurorganisaties kloppen zelf aan met natuurgebieden die jarenlang zijn verwaarloosd of genegeerd. Bij de herontwikkeling van een dergelijk gebied wordt niet alleen naar de natuurlijke elementen gekeken, maar ook naar de historische, economische en culturele kenmerken van zo’n plek. Ook wordt samengewerkt met lokale autoriteiten en de bevolking, zodat er ‘nature based communities’ kunnen ontstaan.

Diversiteit

‘Elk van onze landschappen heeft weer een andere focus’, vertelt Schepers. Spanje en Portugal hebben bijvoorbeeld veel te maken met bosbranden. Daar is Rewilding Europe bezig met de vraag hoe je natuur kunt herstellen als een oplossing voor het toenemende gevaar van brand bij stijgende temperaturen. Dat doen we met grote grazers, zoals zelfredzame wisenten en wilde paarden.

In Zweden gaat het over het herstel van de loop van rivieren en de bossen. Hoewel dat voor de leek meestal niet te zien is, zijn de bossen vanwege houtkap op veel plekken in Zweden opnieuw aangeplant en zijn de rivieren aangetast. Veel mensen zien Scandinavië als één stuk prachtige wilde natuur, maar dat is niet zelden schijn.

‘In het verleden zijn veel rivieren omgevormd. Ze lijken misschien nog natuurlijk, maar het zijn eigenlijk kanalen. Vroeger werd al het gekapte hout via de rivieren afgevoerd, maar de stammen moesten nergens achter blijven haken, dus zijn alle stroomversnellingen en scherpe bochten uit de rivieren gehaald. Nu al het hout over de weg gaat, kunnen we de natuurlijke loop van de rivieren herstellen.’

Corridor

Dat doet Rewilding Europe momenteel in de Nordic Taiga in Noord-Zweden, het leefgebied van de Sami, een semi-nomadisch volk. De Sami zijn al eeuwenlang rendierherders die meereizen met de seizoenstrek van hun kuddes. Een deel van deze bevolkingsgroep doet dit nog steeds. In de winter zoeken de rendieren de lager gelegen gebieden op, in de zomer de hogere. De routes van de rendieren, lopen langs en over de (bevroren) rivieren.

Rendier in sneeuw - Staffan Widstrand

‘Nu het door de opwarmende aarde minder hard vriest, kunnen de rendieren en de Sami zich niet goed meer voortbewegen. De rivieren bevriezen niet iedere winter meer volledig, dus moeten ze door het bos, waar de dieren op zoek gaan naar korstmossen om te eten. Die korstmossen zijn door intensieve bosbouw helaas nauwelijks te vinden in dat gebied. Zonder voedsel overleven ze de winter niet en daarmee is de corridor voor de rendieren en hun herders verdwenen.

Het team van Rewilding Sweden team werkt nu langs een aantal rivieren en in de omliggende bossen om de corridor weer te herstellen. De projecten zijn in overleg met de Sami ontwikkeld. ‘Wij hebben grote overzichtskaarten gemaakt en gevraagd waar voor hen de grootste obstakels zitten. Vervolgens hebben we laten zien hoe we daar met natuurherstel weer een ingesloten corridor van kunnen maken. Een win-win situatie’, aldus de bevlogen directeur.

Fundraising

‘Na de vliegende start met een fors startkapitaal van de Postcodeloterij, Adessium Foundation en het WNF, is het vinden van funding nu wat minder vanzelfsprekend.’ Dat stelt Hoofd Filantropie Leonard Sprik, die ook aan tafel is aangeschoven. De funding komt nu voornamelijk van private foundations, enkele corporates en wat kleinere donors, evenals van de Europese Commissie.

Sprik: 'In private foundations zit de meeste potentie voor ons. Dat zijn mensen die kapitaal hebben verdiend met het opzetten van een eigen bedrijf. Zij hebben interesse in onze missie en ons werk.' Sinds een jaar of vijf, weten filantropische instellingen en investeerders Rewilding Europe ook zelf te vinden. 'Zij zien dat wij gave dingen doen en willen daarbij betrokken zijn.'

'Het blijft hard werken omdat we willen blijven groeien en vechten voor natuurherstel', zeggen Schepers en Sprik. 'Daarom breiden we onze fundraising verder uit, onder meer richting corporates.' Ze werken nu ook vaker samen met filantropische afdelingen van banken in verschillende Europese landen, waaronder Engeland, Zwitserland en Nederland. Daar is veel belangstelling voor grootschalig natuurherstel.

'David Attenborough zegt het zo mooi: "Rewilding is helping nature to restore itself." Het is fantastisch om hiermee bezig te zijn. Als we op grote schaal de Europese natuur willen herstellen is dit ook eigenlijk de enige manier.'

<https://rewildingeurope.com/>

Abonneer je op ons gratis Journaal:

E-mail adres

Schrijf je in